

نومرو: ۲-۷۹

اداره خانه

ایستانبول ، جفال اوغلنده

دائرة اجتہاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

اشعار

حریت فکریه یه خادم

پنجشنبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

۵ ایلول ۱۳۲۹

آبونه

سەلک آلتی آیلوق

تورکیا ایچین : ۵ غروش ۲۰ غروش
ممالک اجنبیه ایچین ۱۵ فرانق ۸ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارم

تجیل او علمایه درکه قرآن کریمک توصیه بیوردینی
وجه ایله دیانته واقف اولمقله برابر علوم و فنونک هیچ
برینه عداوت ایتمز آرزوچوق جمله سیه وقوف کسب ایدر
صوکرده ینه قرآنک توصیه سی وجه ایله اخلاقه اجتماعیه
خدمت ایدر، یوقسه لیلہ مبارکہ قدرده آیاصوفیه جامع
شریفده بعض صاف دل اهلیدن پاره قوبارمق انلری
صومیق ایچون (اصحابک پیغمبره ویردیکی کبی سزده
علما کزه ویریکنز) جمله سیله حاشا پیغمبرک صدقه فطره
الدیغنی اشراب ایدن والی اوپدیره رک صدقه فطره لری
طوبایان جرارلر علما دکلدردر. انلر بو آیت جلیله
ماصدق اوله مازلر .

بناء علی ذلک صاقین بو آدم لری کوره رک حقیقی
علمادان حسن ظنکزی قالدیرمایکنز بیلکیزکه علماء
حقیقه دیانته اخلاقه اجتماعیه و آیه جلیله نک تعداد
ایتدیکی قنونه واقف اوله رق عظمت الوهیت قارشوسنده
مبهوت و متحیر اولانلردر ومن الله التوفیق .

اسکوبلی مجاز خواجه لردن

ماظف فرید

نه دیسون

مابعد

فقط او ده کافی دکلدی . باشقه برشی آرامق لازم کایوردی .
شمدی دقت ایدم ! نه دیسون پلاتینک ده بو خصوصده کافی درجه ده
ثابت اولمادیغنی آکلانجه باشقه یکی بر معدنی آزادی ، یوقسه
دیگر غیر معدنی بر جسم تحریسیله ی مشغول اولدی . اگر
برنجی شق اختیار ایتمش اولسه ایدی بلکه بو کونکی تانتال Tantal
وتونگستن Tungastene معدنی تل لامه لرینی داها اوزمان
بولاجقدی . چونکه بو معدنلر اوزمانده معلوم ایدی ، اما توز
حالنده معلوم ایدی . باشلیجه مشکلات بومعدن توزلرنی اینجه ،
پک اینجه تلر حالنه کتیرمکده ایدی .

اوت بوتلری الده ایتمک کوچ هم ده پک کوچ ایدی . مع مافیله
شوصوک سته لرده بوکاده موفق اولدیلر .

ویر بو کون La lampe à filament metallique کون
مختلف جنس لرینده کورسیورز . لکن بوجهت ، یکی بر معدن
آرامق طریق نه دیسون ایچون اوزون ، تصادفک معاونت استغنا
کارانه سینه باغلی . غیر معین بر طریق ایدی نه دیسون بونی بر طرفه
براقدی .

باشقه بریوله صاپدی : معلوم اولان اجسام آره سنده کور ،
کیما اصطلاحنده نجم دیدیکمز کور قالوردی . اوت اما کور
هوا تمانسده یاتور ، پتیور . بناء علیه اونی هوان تجرید ایتمک

دین قارداشلر ! بنده اوخواجه افتدینک دیدیکی کبی
دیورم یعنی اصحابک پیغمبره ویردیکی کبی سزده ویریکنز
انجق بیلکیزکه پیغمبرک آلدیغنی بوکون حکومت سینه
آلیور . پیغمبرک آلدیغنی ویرکو و اعانات سائر ملت
اسلامیه نک تعالی سینه صرف اولیوردی . سزده بو اوغورده
بذل اعانات ایدیکمز زکاتیکزده اورایه ویریکنزکه بونکه
موجودیتکزی حیاتکزی دیانتکزی ناموسکزی
قور تارمش اولورسکنز . اوکیجه مذکور جامع شریفده
کور دیکم او حالدن مسلکم نامه حیایتدم . ناصل اونو نمایم که
دیدیکم کبی بری منبرک ازقه طرفه اوطورمش ساده دل
اهالی بی صویور دیکری دینله ی کیشیه ی بوله مادیغدن
آیاق اوزرنده طولاشوب کیمی یقارارسه کل سکا آزا جق
وعظ ایدم ده ازعاج ایدیور . بر باشقه سی بر علم حال
کتابی واسطه تسأل ایدیور . دها باشقه سی هم قرآن کریم
تلاوت ایدیور ، هم ده صاغ النی آچش پاره بکله یور
اجنیلرده بو حال سیرو تماشای ایدیورلر . بو حالات مسلک
علم نامه یوز قیزارده جق شیر دکلی ؛ بالطبع بنم کبی پک
چوق مسلکدا شلرده بو حالدن صیقیلور و بو کیلرک علما
قیافتده بولمه لرینه تأسف خوان اولیور .

اسلامیتده اولوم تهله کسه ی اولمادقجه دیلنمک
حرامدر . چونکه دیلنمک ، بی نوعندن بر کیمسه یه

اوتق هوا اولمايان بر برده ياقق! لازمدى . دىك كه الكتريك لامبالرنيك هواسنى تخليه ايتك ايجاب ايدىوردى بوتون بونلر يالكز نه ديسونك تصوراتى، تجاربتى دكلى . بوكا برچوق آدملىر بلكه نه ديسون دن ده اول واقف ايدىلر . لكن اوزمان هيچ برلامه طايانامبور، پك چابوق بوزوليور محو اوليوردى . سبى : كور تلتك غير متجانس اولمى ايدى .

متجانس بر كمور تركيبى بولق، اولدن متجانس بر فجم تلتك دن لامبه ياقق ! ايسته نه ديسون بوتون دقتى، تجاربتى، تصوراتى بونقطه يه حصر ايتمىدى . پرى موقفيت اصل بو پرده ظلام واشتباہ آرقه سنده كيزلى ايدى . مسئله يي ايضاح ايدلم : فحكمك اشكال طبيعى سى پك كوچلكه متجانس اوليور وايجه برتل حالته افراغ اولمق خصوصه موافق كليوردى . لكن تماميله متجانس پك چوق مقدارده، كرك طبيعى، كرك صناعى مركبات قاربونه وار . ايسته استعمال اولنه جق بونلر، بومركباتى . ودينه بيليركه نه ديسونك اصل كشتى ، اختراعى بودر : دوغريدن دوغرى يي كموردن متجانس اينجه برتل ياققه چالسه جق يرده مركبات متجانسه يي ياقق، قاربونيره ايتك واولنره ن تل ياقق جهتي ترجيح ايتمى در .

آرتق الكتريقتى لامبه سى اولدى دكلى ؟ اولدى اما نصل ؟ نه ديسونه بر كره بوقناعت حاصل اولدى يا ! آرتق ياقق دوره سى باشلار ؛ آنده نه وارسه ، سپوركه ، سبج ، قلم ، پاموق . . . الله نه كچرسه ياقار... ياقار نهايت (هند قامشى Bambou) نى بو خصوصه اك الويرشلى بولور . بولور اما هند قاميشنك بوقدر انواع واجناسى وار . شمى ده مطالعه دورى كليز . انگليزجه ، فرانسىزجه ، آلمانجه بامبويه ، هند قامشه دائر نه يازلمش ، باصلمش ، انتشار ايتش ايسه بوتون او مجلدات نه ديسونك لابوراتوارنده بولنيور . نه ديسون بر كتاب بيغنى آره سنده قاليور . آيلارجه ، سنه لرجه ايجندن چيقيله ميه جق اولان بو مجلدات جسيمه بر هفته صكره نه ديسون ايجون معلوم بولنيور . آرتق هند قامشينك اك اياي جنسى ترده چيقار : نصل الدهه ايدىلير بونلر تعين ايتش اولور . شمى هر طرفه مأمورلر كيدىور . بونلر هند قامشى تاجرى اوليور و بوتون بو تاجرلر ك ساتون آلدقلى هند قامشه ده محل ادخالات ، محل صرف نه ديسونك لابوراتوارى اوليور . يالكز بو خصوصه آوچلرله پاره صرف اولنيور . . . حتى مأمورلرندن ايكي سى هند قامشنك بولندي يرلر ده دولاشيركن ايصتميه ياقالانيور و برده هاده قورتيله ميور برده هاده نه ديسونى كوره ميورلر . . . اوت الكتريقتى لامبه سنك ده قربانلرى بونلر اوليور .

نه ديسون موفق اولدى . عالم فن و انسانيته بر شرف ده علاوه ايتدى . حيات فن ده پك بويوك تيدلات اجرا ايدن ، بزه اومولدى درجه ده حضور و راحت تأمين ايدن شو اثر اختراعكارانه سيله بوتون دنيايى كنديسنه منتدار ايتدى .

بزه شيق ، ظريف ، تميز ، قولالانشى قولاي بر لامبه هديه ايتدى . شمى واپورلرى ، شمندوفرلرى ، تحت الارض تونللىرى ، طالعيجلرى و ده برچوق احتياجات طبيعىه حالى آلان وسايط مختلفه يي دوشونه لم . دوشونه لم ده شو آرتق نظر دقتى بيله جلب ايتين شو متشبه لامبه جفك بزه تأمين ايتدىكي بويوك فائده لرى تقدير ايدلم . كيجه اولنجه حالابررررر واپوروشمندوفر قومپارتانلرند غزالامبه لرني ياققه نك نه قدر زحمتلى اولاجفتى ، بونلكه مشغول اولق ايجون آبريجه نه قدر آدم چاليدشدرمق لازمكجكني تصور ايدلم . يامكتبلرمنده ، كندى اولرمنده بوندن ايتديكمز ، واپده جكمن استفاده يي بر كره كوز اوكنه كترلم : ممالك متمدنه آرتق حياتك لازم غيرمقارق اولان الكتريقتى برقاچ آي صكره هرشيده كرى قالان استانبولزده ده اشكال مختلفه تختده عرض خدمت ايتديكي زمان بوتون انديشه وشكايترلر پك چوق آزالاجق ظن ايدهرم . كيجه صوفيه چيقاركن دوكمه يي چويريكز لامبه ياسين ، اوطنه يه كبرنيجه ديكر دوكمه يي چويريك اوطنه ك ايجنده كي لامبه يانوب ديشارده كي سونسون ماصه باشنه او طور ديكر . ضيا كافى كليور . ينه نه تروپى چويرنيجه ظريف ، محشم بر آباؤورك كورنغز بر كوشه سته كيزلمش بر الكتريقتى لامبه سى ماصه كرى مطلوب وجهله تنوير ايدر . هوا صيحاچ : وانتيلاتورى ايشله تيرسكز . آرتق پويراز ايمش . لدوس ايمش ، آوهوا آليورمىش . . . بورالريني هيچ دوشونكه حاجت يوق ، وانتيلاتور بوتون بونلرى سزه اونويدر . شمى ماصه كرده كي پرا كنده كاغلدر اوچوشوركن قابو چالنير . هيچ آشاغيه ايتكه لزوم كورمه دن ياني باشكزده الكتريقتى دوكمه سته باصارسكز ، قابو آجياور . قابو آجيلنجه كندى كنديه يانان بر الكتريقتى لامبه سى زائر كيم اولديغنى كوستر . . . بوتون بونلر ك مخترعى اولان الكتريقتى قرالى نه ديسون يورولق بيلمين بو داهى يالكز بر مخترع بر فن آدمى دكلدر . عين زمانده ادبياتى ده سور ، هم ده فرانسىزجه ، انگليزجه ، آلمانجه ادبياتنك بوتون بويوك سيالرينى طانير .

اشتغالات متاديه نك وبردديكى يورغو نلقه او كليز . ناظم حياتى اولان زوجه سنك توصيه ايتديكي بر رومانى آليز . قولتوغنه او طورور . و او قور . او قور . او قور .

رومان بيتتجه قدر اما كيجه ياريسى اولمش . . صباح اولمش او بورالريني دوشونمز . رومان بيتتجه كوندوزده اولمش بولنيور . دكلى : اعلا : الكتريقتى قرالى رومانى براقيز ، شاپقه سنى كيهر ولا بوراتوارينه كيدر . ايسته قوجه داهى شمى بوتون كيجه استراحت ايتش كپي ينه لابوراتورنده چالشير يا (مه فلورپارق) سحر بازنيك پك متحس بر موسيقيشناس اولديغنه نه ديرسكز ؟

مهرداره و ش

عمره و فا